

Asia: VM053:00/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Tilintarkastajat ry (ST) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

ST tukee lainsäädännön tavoitteita parantaa oikeudellista selkeyttä, varmistaa johdonmukaisuus jäsenvaltioiden välillä ja vahvistaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan tehokkuutta.

Oikeudenmukainen ja tehokas sääntelyjärjestelmä on tärkeätä muun muassa rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi. Rahanpesun tehoton torjuminen johtaa osaltaan rikollisuuden lisääntymiseen ja vaikeuttaa rehellisten yritysten menestymistä markkinoilla.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sääntelyn peruseriaatteet säilyvät uuden sääntelyn myötä ennallaan. Ilmoitusvelvollisten on tunnistettava asiakkaansa ja arvioitava toimintaansa ja asiakkaisiinsa liittyvät riskit. Uutta on EU:n säännösten asetuspohjaisuus, sääntelyn yksityiskohtaisuus ja vielä valmisteltavana olevan alemman asteisen suoraan sovellettavan EU-sääntelyn suuri määrä.

ST kiinnittää huomiota siihen, että Suomen EU-vaikuttamisen yksi painopiste on sääntelyn yksinkertaistaminen ja toimeenpanon tehostaminen. Tavoitteena on selkeämpi ja vähäisempi EU-sääntely. Myös EU:n komission tavoitteena on sääntelyn yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen.

Uuden rahanpesulainsäädännön myötä EU:n rahanpesutorjuntaviranomainen velvoitetaan antamaan vuonna 2026 runsaasti yksityiskohtaisia ohjeita sekä teknisiä sääntelystandardeja ilmoitusvelvollisille muun muassa asiakkaiden tuntemisvelvollisuudesta, riskiarvioista sekä liikesuhteen ja liiketoimien jatkuvasta seurannasta.

ST näkee rahanpesun sääntelyn uhkaavan tavoitetta sääntelyn yksinkertaisuudesta ja selkeydestä. Teknisten standardien ja velvoittavan ohjeistuksen ei tule olla liian yksityiskohtaista. Pahimmillaan liian pitkälle viety ja laaja yksityiskohtainen sääntely rapauttaa kilpailukykyä EU:n alueella ilman, että sääntelyllä päästään sille asetettuihin tavoitteisiin.

EU on vastikään joutunut nopealla aikataululla karsimaan ja yksinkertaistamaan merkittävästi kestävyysraportointisääntelyään. Sääntelyn toimeenpano ja noudattaminen ovat edellyttäneet valtavia panostuksia yksityiseltä ja julkiselta sektorilta. Merkittävät muutokset sääntelyyn osin jo ennen sen voimaantuloa ovat johtaneet lisäkustannuksiin yrityksille. Tehdyistä virheistä on otettava opiksi. ST pitää erittäin tärkeänä, että vielä valmisteilla oleva rahanpesusääntely tulee olemaan oikeasuhteista niin, että ilmoitusvelvollisilla on realistiset mahdollisuudet täyttää sen vaatimukset.

Helsingissä 27 päivänä elokuuta 2025

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY

Ruuska Risto
Suomen Tilintarkastajat ry